

Informatyka na II Kongresie Nauki Polskiej

W czerwcu 1973 r. odbył się II Kongres Nauki Polskiej pod hasłem „Nauka w służbie narodu”. Na tym wielkim sejmie uczonych, którego obrady — obok posiedzeń plenarnych — toczyły się w 17 specjalistycznych sekcjach, zgrupowanych w 4 Zespołach Problemowych, uświadczono między innymi owoce dialogu prowadzonego między pracownikami nauki

a najwyższą władzą polityczną i państwową. W toku prac przedkongresowych, skonfrontowano zamówienie społeczne pod adresem nauki — z dorobkiem i zamierzeniami poszczególnych dyscyplin i ośrodków. Na apel Kierownictwa Partii i Rządu środowiska naukowe dały replikę w postaci referatów zespołowych i wniosków indywidualnych, wskazujących drogi współdziałania nauki i gospodarki w celu zdynamicznego i głębokiego socjalistycznego przeobrażenia naszego społeczeństwa na tle dokonującej się rewolucji naukowo-technicznej. Wszystkie wnioski i postulaty poddano publicznej dyskusji w czasie Kongresu.

*
*

Dziedzina informatyki była reprezentowana na Kongresie przez jedną z trzech Podsekcji w obrębie Sekcji Automatyki, Informatyki i Pomiarów. Sekcja ta, której przewodniczył prof. dr inż. Stefan Wegrzyn, wchodziła łącznie z innymi dziewięcioma sekcjami w skład Zespołu Problemowego „Nauka a unowocześnianie przemysłu i techniki”.

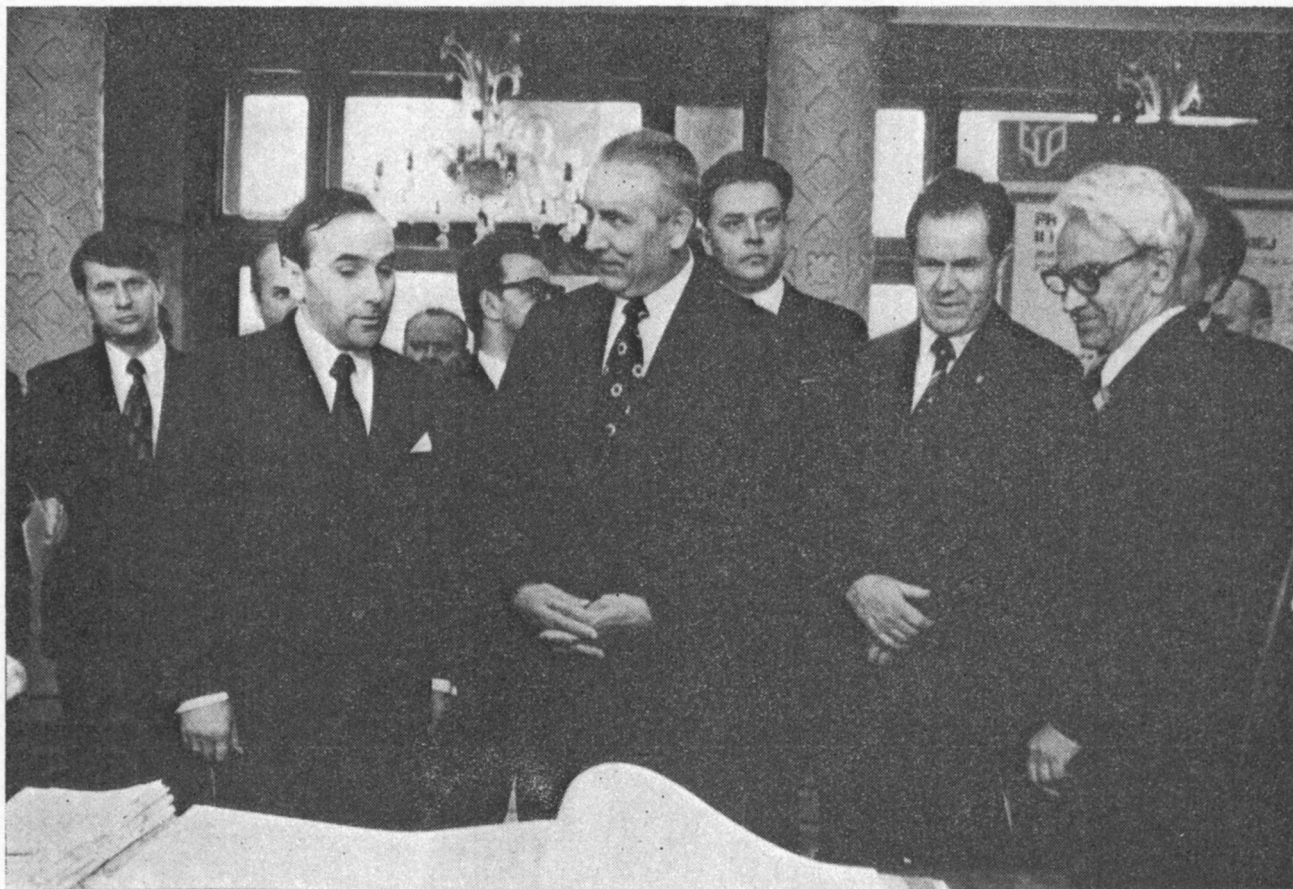
Jednakże problemy informatyki wykroczyły znacznie poza ramy narzucone organizacją Kongresu. O potrzebie rozwijania i stosowania informatyki mówiło się bowiem na większości posiedzeń kongresowych, w ścisłym kontakcie z innymi dyscyplinami i w wielorakich aspektach. Ważne miejsce znalazła informatyka — jako problem interdyscyplinarny — prawie we wszystkich przemówieniach i referatach generalnych.

Podstawowy materiał, który Kongresowi przedstawiło środowisko informatyków, był wynikiem ok. 1,5-roczonej pracy i licznych dyskusji nad oceną stanu dotychczasowego i formułowaniem wniosków na przyszłość przez Zespół Podsekcji Informatyki w następującym składzie:

Przewodniczący: prof. dr Roman Kulikowski,
Wiceprzewodniczący: prof. dr Zdzisław Pawlak,
Referent: doc. dr inż. Andrzej Targowski,
Członkowie: prof. dr Jerzy Bromirski, dr hab. Andrzej Grzywak, prof. dr Zbigniew Jasicki, mgr inż. Thanasis Kambureli, prof. Antoni Kiliński, doc. dr Roman Kulesza, prof. dr Leon Łukaszewicz, prof. dr Tadeusz Peche, doc. dr hab. Władysław Turski.

Rys. 1. I Sekretarz KC PZPR Edward Gierek zwiedza Wystawę Czynów i Osiągnięć Nauki Polskiej w czasie II Kongresu Nauki Polskiej. Obok, z lewej strony Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki prof. Jan Kaczmarek i dyrektor Wystawy Mieczysław Stańczyk

Rys. 2. Nad Księgą Czynów i Osiągnięć Nauki Polskiej. I Sekretarz KC PZPR Edward Gierek i Członek Biura Politycznego, Sekretarz KC Franciszek Szlachcic w otoczeniu polskich uczonych. Z prawej strony Prezes Akademii Nauk Związku Radzieckiego prof. Wstisław Kieldysz. W Księdze znalazło się 245 najcenniejszych osiągnięć naukowych i technicznych, m.in. wiele z dziedziny organizacji pracy, nowoczesnych metod zarządzania i sterowania produkcją, kompleksowej automatyzacji

Opracowania Podsekcji Informatyki zostały poddane przed Kongresem szerokiej dyskusji w ramach Polskiego Komitetu Automatycznego Przetwarzania Informacji NOT, Komitetu Informatyki PAN oraz Sekcji Automatyki, Informatyki i Pomiarów II Kongresu Nauki Polskiej. Po uwzględnieniu wniesionych poprawek i uzupełnień, materiał ten został wykorzystany w referacie syntetycznym Sekcji Automatyki, Informatyki i Pomiarów przygotowanym na Kongres przez jej referenta — prof. dr. Andrzeja Straszaka. Sporo nowych elementów wniosła również w czasie Kongresu dyskusja przeprowadzona na posiedzeniu tej Sekcji.

* * *

Prace nad formułowaniem kierunków i programu badań naukowych w dziedzinie informatyki toczyły się równolegle i nadal będą w ramach działalności Komisji Partyjno-Rządowej powołanej przez Biuro Polityczne KC PZPR dla opracowania długookresowego programu rozwoju środków i wdrażania systemów informatyki w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego.

Tam właśnie — w oparciu o wszystkie wnioski zgłoszone w ciągu ostatniego okresu przez zespoły II Kongresu Nauki Polskiej, właściwe instytucje pań-

stwowe i gospodarcze oraz organizacje społeczne — rodzi się wizja rozwoju informatyki krajowej do 1990 r. Komisja Partyjno-Rządowa uwzględniła w swych bieżących pracach tak gruntownie przygotowane przez II Kongres Nauki Polskiej postulaty.

Już obecnie wiadomo, że planuje się wzrost liczby węzłowych problemów badawczych, że środki przeznaczone na badania zwiększą się kilkakrotnie, że powstanie kilka ośrodków naukowo-badawczych, że będzie zastosowana nowoczesna organizacja prac badawczych zapewniająca szybkie wykorzystanie wyników tych prac w praktyce, że poważnie wzmocni się działalność dydaktyczna zapewniająca dopływ odpowiedniej kadry.

Harmonijne powiązanie wysiłków pracowników nauki, działaczy gospodarczych, aktywistów zawodowych i społecznych, jak również wszystkich pracowników informatyki — będzie stanowiło wkład tej dziedziny w „dążenie do organicznego zespolenia walorów socjalizmu z postępem naukowym i technicznym — jako głównej dźwigni dynamicznego wzrostu gospodarki narodowej i wszechstronnego zaspokajania potrzeb społecznych, budowania nowoczesnego potencjału Polski i dobrobytu narodu”¹⁾.

¹⁾ Z przemówienia I Sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka na II Kongresie Nauki Polskiej.

D. P.